

ΤΟ ΠΑΡΟΝ

17 ΙΑΝ. 1999

Ήμερομηνία

Η ευφορία που συνόδευσε τη δημιουργία του νέου ενιαίου νομισματός ξεπέρασε κάθε προηγούμενο, ακόμη και στην Ελλάδα, χώρα που αν και ήθελε να είναι στο «ραντεβού» με την ΟΝΕ, εντούτοις δεν τα κατάφερε... Οι εορταστικές εκδηλώσεις, οι θριαμβευτικοί τόνοι από ειδήμονες και μη, και η αισιοδοξία που χαρακτήρισε τη γέννηση του Ευρώ οδήγησαν σε υπερβολές σχετικά με τη μελλοντική «καριέρα» του και τον αντικτύπο του στη ζωή του μέσου Ευρωπαίου. Αυτό το τελευταίο είναι κι εκείνο που πραγματικά ενδιαφέρει (ή που θα ΠΡΕΠΕΙ να ενδιαφέρει...), αφού η Ε.Ε. οφείλει προτίστως να νοιάζεται για τα 360 εκ. των πολιτών της και λιγότερο για τους ολιγάριθμους μεγαλοεπιχειρηματίες και τραπεζίτες που επιβουλεύονται διακαώς την καθιέρωση ενός ενιαίου νομισματός προκειμένου να επιτύχουν «οικονομικές κλίμακες», την πτώση δηλαδή του κόστους παραγωγής και συναλλαγών. Τώρα το αν η καθιέρωση του Ευρώ εννοεί κυρίως τους πολίτες ή τα μεγάλα συμφέροντα είναι κάτι που θα διαφανεί σύντομα... Καλό θα ήταν η Ελλάδα, εκτός από τους δείκτες του ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ, να προετοιμάσει την πραγματική οικονομία (η οποία μόνο σε καλό επίπεδο δεν είναι...), εραρμύζοντας παράλληλα τη συνθηκική και δικτική τακτική «WAIT AND SEE», έως ότου ξεκαθαρίσουν οι προοπτικές σχετικά με το ΕΥΡΩ.

Κατ' αρχάς θα πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι κανείς σοβαρός πολιτικός ή οικονομικός παράγων της Ε.Ε. δεν αμφισβητεί το γεγονός ότι το Ευρώ προορίζεται να γίνει το «διαφιλονηκτικό» «No 2» στις διεθνείς αγορές, και όχι βεβαίως να «ακτυβήσει» το δολάριο... Κάτι τέτοιο θα ήταν αφέλια και μοροφιλοδοξία εκ μέρους αντών που χειρίζονται την πορεία του ενιαίου νομισματός, αφού το αμερικανικό νόμισμα και ιστορία έχει, αλλά και εμπιστοσύνη εμπνέει στους αποταμιευτές.

Άρα η «μεγαλύτερη οικονομική δύναμη του κόσμου» (όπως συχνά αυτόρρακα αναφέρονται τα Φιλλιάδια που εκδίδει η Ε.Ε. για τη θέση της Ένωσης διεθνώς) θα αρκείται απλώς στο να υπερκεράσει το γιεν, το οποίο όμως έχει μια εδραιομένη θέση στο διεθνές νομισματικό σύστημα. Άρα η «τιμητική» δεύτερη θέση του Ευρώ στην παγκόσμια αγορά συναλλαγμάτων κρίνεται ως μια αρκετά καλή προοπτική, λαμβανομένου μάλιστα υπ' όψιν των σύμφωνων με την Ε.Ε. αδυναμιών της αναπαράξιας Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Κοινής Αμυντικής Πολιτικής. Τα δύο τελευταία στοιχεία αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την εμπέδωση της αξιοπιστίας οποιασδήποτε δύναμης στο διεθνές στερέωμα και η Ε.Ε. «χολώνει» χαρακτηριστικά» σ' αντών τον τομέα...

Οι πολίτες της Ένωσης, λοιπόν, θα έ-

χουν στην κατοχή τους από 1/1/2002 κέρμα-τα και χαρτονομίσματα ενός ενιαίου νομισματός, το οποίο θα καταστήσει «συλλεκτικά αντικείμενα» (οριστικά από 1/7/2002) όλα τα υπόλοιπα εθνικά νομίσματα της «Ζώνης ΕΥΡΩ». Το ερώτημα είναι με τι θυσίες θα γίνει κάτι τέτοιο...

Όταν πριν από 2 περίπου χρόνια είχα τη χαρά και την τιμή να συναντήσω στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες (σε κάποιο διάλειμμα μιας συνεδρίασης) τον τότε Πρόεδρο της ΚΟΜΙΣΙΟΝ κ. Ζακ ΝΤΕΑΟΡ, δεν άντεξα στον πειρασμό να τον ρωτήσω τους λόγους για τους οποίους οι πολίτες της Ευρώπης θα πρέπει να εύχονται τη δημιουργία του νέου ενιαίου νομισματός. Χαιρογελαστός ο κ. ΝΤΕΑΟΡ μού ανέφερε το (αγαπημένο του...) παράδειγμα ενός τουρίστα που ξεκινά με π.χ. 80.000 δρχ. στην τσέπη του από την Ελλάδα και περνώντας από όλες τις χώρες της Ένωσης αναγκάζεται κάθε φορά να μετατρέψει όλα του τα χρήματα στο νόμισμα της χώρας της οποίας επισκέπτεται. Ο τουρίστας αυτός απλώς κάνει τις σχετικές μετατροπές, δεν προβαίνει σε ΚΑΜΙΑ ΑΓΟΡΑ (ούτε καν ενός αναγκαστικού), και όμως καταλήγει να έχει όταν επιστρέψει στη χώρα του μόλις 38.500 δρχ. στην τσέπη του!

Ο συμπάθης τότες Πρόεδρος της ΚΟΜΙΣΙΟΝ θέλησε έτσι να μου τονίσει ότι οι προμήθειες των τραπεζών και οι διαφορές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες πλήττουν καιρια τον μέσο Ευρωπαίο. Είναι κάτι στο οποίο αναμφορήθηκα έχει δικίο. Εξέταση, όμως, κανείς κατά πόσο το διαβισμό εισέδη-των των πολιτών του φτωχού Νότιου επιτρέ-πει, λείω, τέτοιες «πολυτέλειες», όπως είναι τα ταξίδια και ο τουρισμός.

Σε ένα άλλο επίπεδο τώρα, συχνά διακη-ρύσσεται ότι «το ΕΥΡΩ θα οδηγήσει σε χα-μηλότερα επιτόκια». Αυτό είναι οσοστό, ό-μως τα χαμηλότερα επιτόκια δεν θα ελαφρύν-ουν μόνο τα βάρη δανειοδότησης των ευ-ρωπαϊκών επιχειρήσεων. Θα πλήξουν, κυ-ρίως, τους μικροκαταθέτες (τους μισθωτούς, τους συντάξιούχους κ.λπ.), οι οποίοι ήδη βιώνουν την πτώση της προσόδου που απο-λαμβάνουν, αφού μειωμένο επιτόκιο συνε-

πάγεται και μειωμένους τόκους, άρα στασι-μότητα για τα εισοδήματα των πιο ασθενών στρωμάτων του πληθυσμού.

Σε μια άλλη διάσταση, τώρα, οι μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις επομίζονται ένα άλλο δυσβάσταχο βάρος: οι αναγκαίες αλλαγές ό-στε να προσαρμύσουν τον τρόπο λειτουργί-ας τους στο Ευρώ συνεπάγονται οικονομι-κό κόστος, όπως άλλοτε ο ίδιος ο Κοινοτι-κός Επιτροπος αρμόδιος για τα νομισματικά κ. Τιμώ-Ντε-Σιλγκύ έχει παραδειχθεί σε γραπτές απαντήσεις που μου απέστειλε, τοποθετούμενος στις ερωτήσεις που έχω υπο-βάλει για το παραπάνω θέμα. Το κόστος αυτό μπορεί να ξε-περνά τα 30 εκ. δρχ.(!), αφού τα συστήματα πληροφορικής και το λογιστήριο κάθε επιχει-ρήσης θα πρέπει να προσαρ-μωθούν στις νέες απαιτήσεις.

Ατυχώς η Ε.Ε. καμία επιδότη-ση δεν έχει δώσει για το όλο θέμα, ούτε έχει προωθήσει κάποια συγκεκριμένη πρωτοβου-λία...

Σκόπιμη αοριστία υπάρχει και για τη διατηρητισμένη «διαφάνεια των τιμών» που θα επιφέρει το Ευρώ. Κατ' αρχάς η «δια-φάνεια» αυτή είναι ορθή μόνο στο ότι ο κάθε καταναλωτής θα μπορεί ευχερέστερα να συ-γκρίνει τις τιμές των προϊόντων από χώρα σε χώρα. Αναπορευτικό θα είναι, έτσι, να υπάρ-ξει και εξίσωση των τιμών με το Ευρώ. Τι εί-δους «εξίσωση», όμως, θα υπάρξει εξίσωση μεταξύ των χαμηλότερων και υψηλότερων τιμών, κάτι που απλώς σημαίνει ότι οι τιμές στα είδη πρώτης ανάγκης στην Ελλάδα θα αυξηθούν προσεγγίζοντας εκείνες στα υπό-λοιπα κράτη-μέλη. Ο Έλληνας, δηλαδή, ο ο-ποίος σύμφωνο με τα στοιχεία του ΕΥ-ΡΩΣΤΑΤ- έχει τη χαμηλότερη αγοραστική δύναμη στην Ε.Ε., θα βιώσει μια άνοδο των τιμών, αδυνατώντας να την αντιμετωπίσει, λόγω συμπερισμένου εισοδήματος.

Αλλά και οι κοινωνικές παροχές θα συ-μπεριστούν στην Ελλάδα με τη δημιουργία του Ευρώ: το ενιαίο νόμισμα προϋποθέτει την ύπαρξη του περιώνυμου «Σύμφωνου Σταθερότητας» ώστε να περιορίζονται τα ελ-λειψήματα. Σύμφωνο με αυτό το σύμφωνο, ό-σες φορές υπάρχουν ελλείψήματα στους κρα-τικούς προϋπολογισμούς των χωρών της Ε.Ε., οι χόρες αυτές θα υπόκεινται σε πρό-

σπιμα, τιμωρούμενες για τη «χαλαρότητα» που επιδεικνύουν. Η χώρα μας, που χρειάζε-ται μεγάλες αμυντικές δαπάνες, αναγκάζεται να έχει συνεχή ελλείψήματα. Οι δαπάνες αυ-τές είναι «ανελαστικές», όπως λέγονται στα οικονομικά, και είναι αδύνατον να περιορι-στούν, γιατί σε μια τέτοια περίπτωση υπάρ-χει κίνδυνος εθνικής ασφάλειας για την Ελ-λάδα. Έτσι η υγεία, η παιδεία και η κοινωνι-κή ασφάλεια θα συρρικνωθούν, ώστε να τη-ρηθεί το «Σύμφωνο Σταθερότητας», που α-ποτελεί τον ακρογανίο λίθο για τη σταθε-ρότητα και του Ευρώ.

Τέλος, δεν θα πρέπει να μας διαφεύγει ότι το Ευρώ είναι ένα νόμισμα σχεδιασμένο για ομαλές οικονομικές καταστάσεις. Αδυνα-τεί να αποτελέσει το «όχημα» για μια αντι-κυκλική οικονομική πολιτική οσάκις υπάρχει ύφεση, κάτι το οποίο διακεπραίνει (επί δε-καετίας...) το δολάριο. Τρέμω, πραγματικά, στην ιδέα ότι εκατομμύρια Ευρωπαίοι θα έ-χουν στην κατοχή τους (από το 2002) ένα νόμισμα το οποίο δεν θα μπορεί να δράσει ως «ασπίδα» σε περίπτωση παγκόσμιας κρί-σης...

Εκατομμύρια μικροκαταθέτες (και ανά-μεσα τους οι έλληνες πολίτες) να βρεθούν με ένα νεοπαγές νόμισμα στα χέρια, το οποίο θα κληθεί να αντιμετωπίσει, ενδεχόμενος, τα «κύματα» μιας κρίσης, ενώ είναι σχεδιασμέ-να να υπάρξει σε συνθήκες «ενυδρίου»... Αυτό υπονοεί και η αγωνιώδης προσπάθεια της Ε.Ε. για την επίτευξη σταθερότητας μέ-σω του «Συμφωνίου» που προανέφερα, αλλά «ο καλός ο κατεπαιτός» (και το πραγματικό ι-σχυρό νόμισμα...) ΜΟΝΟ στις φουρτούνες φαίνεται...

Τα δέκα, σχεδόν, τελευταία χρόνια οι έλλη-νες πολίτες τρέχουν, τρέχουν, όλο τρέ-χουν, σπρώχνοντας ο ένας τον άλλο... Αγκο-μαχούν να προλάβουν, να φτάσουν το τρένο του ΕΥΡΩ, πολλοί εγκατέλειψαν τον αγώνα αποκαμωμένοι από την ανεργία...άλλοι συ-νεγίζον Λαγαναιόμηνου, προσδοκάντας την ΕΥΡΩ-ευτυμία... Με τοναικές ενέσεις αυτο-χής οι «εκαυχρονιστές» υπόσχονται στους εργαζόμενους ότι η έλευση του ΕΥΡΩ θα ο-δηγήσει στη μείωση των τιμών, στην αύξηση της απασχόλησης, στη βελτίωση του βιοτι-κού επιπέδου. Και πώς θα γίνει όλο αυτό; «Με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας», απαντούν οι ΕΥΡΩάτρες. Δεν θέλω να σας απογοητεύσω, αλλά τίποτα απ' αυτά δεν πρόκειται να γίνει...

«Ευρώ και πολίτης»

Του
Νικίτα Κακλόμανη
Ευρωβουλευτή ΠΟΛ. ΑΝ